

SESSION ORDINAIRE 2020-2021

1ER MARS 2021

**PARLEMENT DE LA RÉGION
DE BRUXELLES-CAPITALE**

PROPOSITION DE RÉOLUTION

**relative à la réalisation d'une étude de
faisabilité pour la création d'une réserve
naturelle sur la partie ouest
de la friche Josaphat**

(déposée par M. Gaëtan VAN GOIDSENHOVEN (F),
Mmes Alexia BERTRAND (F), Latifa AÏT BAALA (F),
MM. Geoffroy COOMANS de BRACHÈNE (F) et
David LEISTERH (F))

Développements

La « friche Josaphat » est un territoire de plus de 30 hectares situé dans la commune de Schaerbeek, délimité au sud par le boulevard Général Wahis – le tronçon entre la place Meiser et le boulevard Lambermont, à l'est par le boulevard Léopold III, au nord par la rue Auguste De Boeck et à l'ouest par l'avenue Charles Gilisquet.

Ce vaste espace, constitué d'une friche semi-naturelle enserrée par des talus boisés, est le site d'une ancienne gare de triage qui fut progressivement désaffectée dans les années 1980-1990¹. Il est encore actuellement traversé, du nord au sud, par la ligne ferroviaire n° 26 de la SNCB, qui dessert la halte Evere, localisée à la limite nord du site.

En 2006², l'ancienne Société d'Acquisition Foncière – devenue depuis lors la Société d'Aménagement Urbain (SAU), achète le terrain au Fonds de l'infrastructure ferroviaire, dans l'objectif d'y concevoir un nouveau projet

1 <https://josaphat.brussels/fr/josaphat-dans-la-ville>.
2 <https://perspective.brussels/fr/projets/poles-strategiques/josaphat>.

GEWONE ZITTING 2020-2021

1 MAART 2021

**BRUSSELS
HOOFDSTEDELIJK PARLEMENT**

VOORSTEL VAN RESOLUTIE

**betreffende het uitvoeren van een
haalbaarheidsonderzoek voor het aanleggen
van een natuurreservaat in het westelijk deel
van de Josaphatsite**

(ingediend door de heer Gaëtan VAN GOIDSENHOVEN (F),
mevrouw Alexia BERTRAND (F), mevrouw Latifa
AÏT BAALA (F), de heren Geoffroy
COOMANS de BRACHÈNE (F) en David LEISTERH (F))

Toelichting

Het « Josaphatterrein » is een gebied van meer dan 30 hectare gelegen in de gemeente Schaerbeek, in het zuiden begrensd door de Generaal Wahislaan - het gedeelte tussen het Meiserplein en de Lambermontlaan, in het oosten door de Leopold III-laan, in het noorden door de Auguste De Boeckstraat en in het westen door de Charles Gilisquetlaan.

Dit uitgestrekte, door beboste hellingen omsloten halfnatuurlijke terrein is de locatie van een voormalig rangerstation dat in de jaren 1980 en 1990 geleidelijk in onbruik is geraakt¹. Het wordt nog steeds van noord naar zuid doorkruist door spoorlijn nr. 26 van de NMBS, die de stopplaats Evere bedient, aan de noordelijke rand van het terrein.

In 2006² kocht de vroegere Maatschappij voor Vastgoedverwerving – de huidige Maatschappij voor Stedelijke Inrichting (MSI), het terrein van het Fonds voor spoorweginfrastructuur teneinde er een nieuw stadsproject

1 <https://josaphat.brussels/nl/josaphat-de-stad>.
2 <https://perspective.brussels/nl/stadsprojecten/strategische-polen/josaphat>.

urbain. La SAU est en effet la société de droit public ayant pour objet de réaliser différentes opérations immobilières afin de mettre en œuvre la politique foncière de la Région de Bruxelles-Capitale³, en pilotant des grands projets d'aménagement urbain⁴.

Après que les terrains ferroviaires eurent été assainis par la SNCB, l'ensemble du site fit l'objet d'une vaste réflexion rassemblant différents acteurs communaux et régionaux⁵. Cette réflexion déboucha en 2014 sur une stratégie de développement approuvée par le Gouvernement bruxellois.

L'organisme public Perspective – dont le nom officiel est le Bureau bruxellois de la planification, notamment chargé de préparer les missions stratégiques de la planification territoriale en Région de Bruxelles-Capitale⁶, a alors traduit cette stratégie dans un projet de Plan d'aménagement directeur (PAD)⁷, qui fut validé en première lecture par le Gouvernement bruxellois avant d'être soumis à enquête publique du 3 octobre au 2 décembre 2019.

Conformément à la procédure prévue pour l'adoption des PAD⁸, la Commission régionale de développement (CDR) rendit son avis sur le projet de plan le 30 avril 2020⁹.

Sur la base des différents avis et observations reçus dans ce cadre, le Gouvernement bruxellois s'est engagé à présenter un nouveau projet de PAD ajusté, qui nécessitera le cas échéant l'organisation d'une nouvelle enquête publique¹⁰.

Au stade actuel, le projet de PAD Josaphat prévoit globalement les aménagements suivants¹¹ :

- l'implantation de 1.600 logements, dont 45 % de logements publics et 55 % de logements privés, avec un objectif de mixité sociale à l'échelle de l'îlot urbain ;

3 Article 2 de l'ordonnance du 20 juillet 2005 relative à la Société d'aménagement urbain (https://www.ejustice.just.fgov.be/cgi_loi/change_lg_2.pl?language=fr&nm=2005031270&la=F).

4 <https://sau.brussels/fr/la-sau-assembleur-du-developpement-territorial-bruxellois>.

5 <https://sau.brussels/fr/developpements/josaphat>.

6 Voir article 4 de l'ordonnance du 29 juillet 2015 portant création du Bureau bruxellois de la planification.

7 <https://perspective.brussels/fr/actualites/josaphat-enquete-publique>.

8 Voir chapitre IIIbis du Code bruxellois de l'aménagement du territoire (CoBAT) https://www.ejustice.just.fgov.be/cgi_loi/change_lg_2.pl?language=fr&nm=2004A31182&la=F.

9 Avis de la CRD du 30 avril 2020 : http://www.crd-goc.be/wp/wp-content/uploads/20043_1988AD_PAD_JOSAPHAT.pdf.

10 Commission du Développement territorial du 18 janvier 2021, pages 18-19 (<http://weblex.irisnet.be/data/crb/biq/2020-21/00058/images.pdf>).

11 <https://sau.brussels/fr/sites-zones-strategiques/josaphat>.

tot stand te brengen. De MSI is immers de publiekrechtelijke vennootschap die tot doel heeft via verschillende vastgoedhandelingen het grondbeleid van het Brussels Hoofdstedelijk Gewest uit te voeren³, door grote stedenbouwkundige projecten te leiden⁴.

Nadat de spoorwegterreinen waren gesaneerd door de NMBS, vond over het hele terrein een brede denkoefening plaats waarbij verschillende gemeentelijke en gewestelijke actoren betrokken waren⁵. In 2014 mondde ze uit in een ontwikkelingsstrategie die door de Brusselse regering werd goedgekeurd.

De overheidsinstantie Perspective – officieel het Brussels Planningsbureau, met name belast met de voorbereiding van de strategische opdrachten inzake territoriale planning in het Brussels Hoofdstedelijk Gewest⁶, heeft deze strategie dan omgezet in een ontwerp van Richtplan van Aanleg (RPA)⁷, dat in eerste lezing werd gevalideerd door de Brusselse Regering, alvorens te worden onderworpen aan een openbaar onderzoek van 3 oktober tot 2 december 2019.

Overeenkomstig de procedure voor de goedkeuring van de RPA's⁸, verstrekte de Gewestelijke Ontwikkelingscommissie (GOC) haar advies over het ontwerpplan op 30 april 2020⁹.

Op grond van de verschillende in dit kader ontvangen adviezen en opmerkingen heeft de Brusselse regering zich ertoe verbonden een nieuw, aangepast ontwerp van RPA voor te leggen, waarvoor zo nodig een nieuw openbaar onderzoek moet worden gehouden.

In de huidige fase voorziet het ontwerp van RPA Josaphat in de volgende grote lijnen¹¹ :

- de bouw van 1.600 woningen, waarvan 45 % sociale woningen en 55 % private woningen, met het oog op sociale mix binnen het stratenblok ;

3 Artikel 2 van de ordonnantie van 20 juli 2005 betreffende de Maatschappij voor Stedelijke Inrichting (https://www.ejustice.just.fgov.be/cgi_loi/change_lg_2.pl?language=nl&nm=2005031270&la=N).

4 <https://msi.brussels/nl/de-msi-gebiedsontwikkelaar-van-de-brusselse-territoriale-ontwikkeling>.

5 <https://msi.brussels/nl/developpements/josaphat>.

6 Zie artikel 4 van de l'ordonnantie van 29 juli 2015 houdende oprichting van het Brussels Planningsbureau.

7 <https://perspective.brussels/nl/nieuws/josaphat-openbaar-onderzoek>.

8 Zie hoofdstuk IIIbis van het Brussels Wetboek van Ruimtelijke Ordening (BWRO) (http://www.ejustice.just.fgov.be/cgi_loi/change_lg_2.pl?language=fr&la=F&cn=2015072905&table_name=loi).

9 Advies van de GOC van 30 april 2020 : http://www.crd-goc.be/wp/wp-content/uploads/20043_1988AD_RPA_JOSAPHAT_20200430.pdf.

10 Commissie voor Territoriale Ontwikkeling van 18 januari 2021, blz. 18-19 (<http://weblex.irisnet.be/data/crb/biq/2020-21/00058/images.pdf>).

11 <https://msi.brussels/nl/sites-zones-strategiques/josaphat>

- la connexion du site aux quartiers qui l’entourent en permettant aux habitants d’utiliser un espace vert public d’environ 4 hectares ;
- l’implantation de différents équipements nécessaires aux besoins des futurs habitants, dont des écoles, des crèches, des infrastructures sportives, culturelles et de loisirs ;
- la requalification de la zone industrielle du site afin d’en faire un bassin d’emploi.

Lors de l’enquête publique qui s’est tenue à la fin de l’année 2019, pas moins de 497 observations ont été émises par les riverains¹². La grande majorité de ces observations se sont montrées extrêmement critiques sur le projet de PAD actuel.

En outre, de nombreux réclamants institutionnels, comme la commune de Schaerbeek¹³ ou Bruxelles Environnement¹⁴, différentes instances consultatives telles que la Commission royale des Monuments et des Sites (CRMS)¹⁵ ou le Conseil économique et social (CES)¹⁶, ainsi que de nombreux comités de quartier et organisations environnementales ont demandé de revoir les modalités de l’urbanisation du site.

Rejoignant ces nombreux avis, la Commission régionale de Développement a considéré qu’elle ne pouvait approuver le projet dans son état actuel.

Parmi les différentes critiques à l’encontre du projet, la question de la préservation de la biodiversité est certainement l’enjeu qui cristallise le plus de tensions.

Le site ayant été laissé à l’état de friche pendant plusieurs dizaines d’années, il a en effet vu progressivement s’y développer une biodiversité exceptionnelle à l’échelle de la Région de Bruxelles-Capitale. La Commission régionale de Développement note à ce propos que « la grande richesse de la biodiversité et particulièrement dans les talus qui l’entourent, confère au site un intérêt d’importance régionale pour sa biodiversité »¹⁷.

- 12 Réponse du Ministre-Président à une question écrite, 10 avril 2020 (<http://www.parlement.brussels/weblex-quest-det/?moncode=145600&base=1&taal=fr>).
- 13 Avis de la commune de Schaerbeek de février 2020 (<https://www.1030.be/fr/schaerbeek-remet-un-avis-negatif-concernant-le-pad-josaphat#:~:text=Lors%20du%20dernier%20Conseil%20communal,d%C3%A9cid%C3%A9%20de%20suivre%20cette%20proposition>).
- 14 Avis de Bruxelles Environnement du 14 novembre 2019 (<http://www.sauvonslafrichejosaphat.be/wp-content/uploads/2020/10/Avis-de-BE.pdf>).
- 15 Avis de la CRMS du 18 novembre 2019 (http://www.kcml.irisnet.be/fr/pad-avis-de-la-crms/SBK40040_646bis_PAD_Josaphat.pdf).
- 16 Avis du CES du 21 novembre 2019.
- 17 Page 7 de l’avis de la CRD du 30 avril 2020 (http://www.crd-goc.be/wp/wp-content/uploads/20043_1988AD_PAD_JOSAPHAT.pdf).

- de verbinding van het terrein met de omliggende wijken door de bewoners gebruik te laten maken van een openbare groene ruimte van ongeveer 4 hectare ;
- de vestiging van diverse voorzieningen die nodig zijn voor de toekomstige bewoners, waaronder scholen, kinderdagverblijven, sport-, cultuur- en vrijetijdsvoorzieningen ;
- de omschakeling van het industriegebied van het terrein tot werkgelegenheidsgebied.

Tijdens het openbaar onderzoek dat eind 2019 werd gehouden, maakten de buurtbewoners niet minder dan 497 opmerkingen¹², waarvan de meeste uiterst kritisch waren over het huidige ontwerp van RPA.

Bovendien hebben veel institutionele reclamanten, zoals de gemeente Schaarbeek¹³ of Leefmilieu Brussel¹⁴, verschillende adviesinstanties, zoals de Koninklijke Commissie voor Monumenten en Landschappen (KCML)¹⁵ of de Economische en Sociale Raad (ESR)¹⁶, alsook talrijke wijkcomités en milieuorganisaties gevraagd om een herziening van de nadere regels voor de verstedelijking van het gebied.

In overeenstemming met deze talrijke adviezen was de Gewestelijke Ontwikkelingscommissie van oordeel dat zij het project in zijn huidige vorm niet kon goedkeuren.

Van de verschillende punten van kritiek op het project is de kwestie van het behoud van de biodiversiteit zeker het punt dat de meeste spanningen veroorzaakt.

Aangezien het terrein tientallen jaren lang braak lag, kwam er geleidelijk een biodiversiteit tot stand die uitzonderlijk is voor het Brussels Hoofdstedelijk Gewest. De Gewestelijke Ontwikkelingscommissie merkt in dit verband het volgende op : « de rijke biodiversiteit, met name op de omliggende hellingen, maakt de site tot een gebied van gewestelijk belang. »¹⁷.

- 12 Antwoord van de minister-president op een schriftelijke vraag, 10 april 2020 (<http://www.parlement.brussels/weblex-quest-det/?moncode=145600&base=1&taal=fr>).
- 13 Advies van de gemeente Schaarbeek van februari 2020 (https://www.1030.be/nl/rpa-josaphat-schaerbeek-brengt-een-negatief-advies-uit~:https://www.1030.be/sites/default/files/actualit%C3%A9s/19_11_27-_.).
- 14 Advies van Leefmilieu Brussel van 14 november 2019 (<http://www.sauvonslafrichejosaphat.be/wp-content/uploads/2020/10/Avis-de-BE.pdf>).
- 15 Advies van de KCML van 18 november 2019 (http://www.kcml.irisnet.be/fr/pad-avis-de-la-crms/SBK40040_646bis_PAD_Josaphat.pdf).
- 16 Advies van de ESR van 21 november 2019.
- 17 Pagina 7 van het advies van de GOC van 30 april 2020 (http://www.crd-goc.be/wp/wp-content/uploads/20043_1988AD_PAD_JOSAPHAT.pdf).

Plusieurs naturalistes professionnels se sont rendus régulièrement sur le site au cours de ces dernières années, pour y réaliser différentes observations.

Les observations les plus récentes font ainsi état de la présence de plus de 1.100 espèces, dont 108 espèces d'oiseaux, 156 espèces d'hyménoptères (un type d'insectes), 102 espèces de papillons de nuit ou encore 29 espèces de libellules¹⁸. Certaines de ces espèces sont rares ou très rares sur le territoire régional.

La friche est également considérée comme un lieu singulièrement intéressant pour les passages migratoires, dans la mesure où elle constitue un grand site ouvert juste à l'entrée de la ville. Des oiseaux, tels que le traquet motteux, le pipit farlouse, le tarier des prés ou encore le gobe-mouches s'arrêtent sur le site chaque printemps et chaque automne¹⁹.

Grâce à sa végétation basse, le site présente en outre un avantage pour les rapaces locaux, dont le faucon crécerelle qui y niche et y chasse régulièrement, l'épervier, la buse variable ou le faucon pèlerin.

Or, il ressort de l'ensemble des avis et réclamations, tant d'instances spécialisées que de naturalistes et biologistes professionnels, que le projet de PAD actuel constituerait une grave menace pour la diversité biologique présente sur la friche.

La Commission régionale de développement, qui synthétise l'ensemble des avis et recommandations rendus sur le projet, considère notamment que les talus ne sont pas suffisamment pris en compte au regard de leur importance biologique.

Ces talus sont insuffisamment connectés pour permettre une juste continuité des habitats naturels, alors que cette dimension constitue un objectif important du Plan Régional de Développement Durable (PRDD)²⁰.

Étant donné la densité prévue sur le site, les qualités actuelles de ces talus risqueraient de ne pas survivre.

De manière générale, il ressort de l'avis des différentes instances spécialisées que la planification actuelle ne permettrait pas de conserver la biodiversité sur place, de telle manière que les objectifs du PAD en la matière ne pourraient pas être accomplis.

Verscheidene beroepsnatuurkenners hebben in de afgelopen jaren regelmatig de plaats bezocht om diverse waarnemingen te doen.

Volgens de recentste waarnemingen leven er op het braakland meer dan 1.100 diersoorten, waaronder 108 vogelsoorten, 156 soorten vliesvleugeligen (een insectensoort), 102 soorten nachtvlinders of nog 29 soorten libellen¹⁸. Sommige van die soorten zijn zeldzaam of zeer zeldzaam in het Gewest.

Het braakland wordt ook beschouwd als een zeer interessante plaats voor de passage van trekvogels, aangezien het een grote open site is vlak bij de ingang van de stad. Vogels zoals de tapuit, de graspieper, het paapje of nog de vliegenvanger strijken elk voorjaar en najaar neer op de site¹⁹.

Dankzij de lage vegetatie biedt het braakland bovendien een voordeel voor de plaatselijke roofvogels, waaronder de torenvalk, die er regelmatig nestelt en jaagt, de sperwer, de buizerd en de slechtvalk.

Uit alle adviezen en klachten, zowel van gespecialiseerde instanties als van professionele natuurbeschermers en biologen, blijkt evenwel dat het huidige ontwerp van RPA een ernstige bedreiging zou vormen voor de biologische diversiteit op het braakland.

De Gewestelijke Ontwikkelingscommissie, die alle adviezen en aanbevelingen over het ontwerp samenvat, is onder meer van oordeel dat het ontwerp onvoldoende rekening houdt met de taluds, gelet op het biologisch belang ervan.

De taluds zijn onvoldoende met elkaar verbonden om een goede continuïteit van de natuurlijke habitats mogelijk te maken, terwijl dat aspect een belangrijke doelstelling is van het Gewestelijk Plan voor Duurzame Ontwikkeling (GPDO)²⁰.

Gelet op de geplande dichtheid op de site, bestaat het risico dat de huidige kwaliteiten van de taluds zouden verdwijnen.

In het algemeen blijkt uit het advies van de verschillende gespecialiseerde instanties dat de huidige planning het niet mogelijk zou maken om de biodiversiteit op de site te behouden, zodat de doelstellingen van het RPA op dat vlak niet zouden kunnen worden bereikt.

18 <http://www.sauvonslafrichejosaphat.be/la-friche-en-images-2/>.

19 https://www.rtb.be/lapremiere/emissions/detail_par-oui-dire/accueil/article_la-friche-josaphat-a-schaerbeek-un-joyau-ecologique-a-sauvegarder?id=10376223&programId=272.

20 https://perspective.brussels/sites/default/files/documents/prdd_2018_fr.pdf.

18 <http://www.sauvonslafrichejosaphat.be/la-friche-en-images-2/>.

19 https://www.rtb.be/lapremiere/emissions/detail_par-oui-dire/accueil/article_la-friche-josaphat-a-schaerbeek-un-joyau-ecologique-a-sauvegarder?id=10376223&programId=272.

20 https://perspective.brussels/sites/default/files/documents/gpdo_2018_nl.pdf.

Cette opinion a d'ailleurs été également partagée par différents acteurs des politiques régionales. L'actuel Maître-Architecte de la Région de Bruxelles-Capitale a ainsi déclaré dans la presse, en mai 2020, qu'il estimait que le projet était trop dense au regard de l'urgence climatique, « dont nous n'étions pas si conscients il y a dix ans et qui nécessitait aujourd'hui d'ajuster les grands projets urbains »²¹.

Le directeur du département de la stratégie territoriale de Perspective a lui-même reconnu récemment qu'il fallait davantage « prendre en compte la préservation de la biodiversité dans [leurs] travaux de planification », « en revoyant systématiquement les projets de PAD actuels »²².

Dans le contexte actuel, tant au niveau local que global, plusieurs villes dans le monde tentent de repenser la place de la nature en milieu urbain, afin de mieux concilier leur expansion avec la préservation des espaces naturels.

S'ils ont pendant longtemps été considérés par les gestionnaires des villes comme des réserves foncières urbanisables, les espaces de nature ordinaire présentent désormais un nouvel engouement²³.

Les défis que représentent la lutte contre le réchauffement climatique, la sauvegarde de l'environnement naturel et la préservation de la biodiversité font de la protection de ces territoires naturels dans l'espace urbain bruxellois un enjeu fondamental de notre époque.

Les rapports entre santé publique et protection de la biodiversité sont en effet désormais attestés par l'ensemble du monde scientifique²⁴.

Comme le soulignent certains philosophes, la question de la nature en ville n'est plus seulement une question émotionnelle, qui préoccupe les « amis de la nature », mais bien une question de santé publique et de pérennité des politiques de développement urbain²⁵.

En outre, la crise sanitaire actuelle et ses difficiles conséquences relatives au confinement ont exacerbé le désir légitime d'une série d'habitants urbains de disposer d'espaces naturels à proximité de leur lieu de vie.

Die mening wordt trouwens gedeeld door diverse actoren van het gewestelijk beleid. Zo heeft de huidige bouwmeester van het Brussels Hoofdstedelijk Gewest in mei 2020 in de pers verklaard dat hij van oordeel is dat de dichtheid in het ontwerp te groot is in het licht van de klimaaturgentie, « waarvan we ons tien jaar geleden nog niet zo bewust waren en die vandaag aanpassingen van de grote stadsprojecten vereist »²¹.

De directeur van de directie Territoriale Strategie van Perspective heeft onlangs zelf toegegeven dat « bij de planning meer rekening moet worden gehouden met het behoud van de biodiversiteit », « door de huidige ontwerpen van RPA systematisch te herzien »²².

In de huidige context, zowel op lokaal als mondiaal niveau, proberen verschillende steden ter wereld de plaats van de natuur in de stedelijke omgeving te herdenken, om hun expansie beter te verzoenen met het behoud van de natuurgebieden.

Hoewel gewone natuurgebieden lange tijd door de beheerders van de stad werden beschouwd als verstedelijkbare grondreserves, is er inmiddels hernieuwde belangstelling voor²³.

De uitdagingen op het vlak van de strijd tegen de klimaatopwarming, de bescherming van de natuurlijke omgeving en het behoud van de biodiversiteit maken van de bescherming van de natuurgebieden in de Brusselse stedelijke ruimte een fundamentele uitdaging van onze tijd.

Het verband tussen volksgezondheid en bescherming van de biodiversiteit wordt immers inmiddels door de hele wetenschappelijke wereld bevestigd²⁴.

Zoals sommige filosofen onderstrepen, is de kwestie van de natuur in de stad niet langer alleen een emotionele kwestie, die de « natuurvrienden » na aan het hart ligt, maar een kwestie van volksgezondheid en duurzaamheid van het beleid inzake stedelijke ontwikkeling²⁵.

Bovendien hebben de huidige gezondheids crisis en de negatieve gevolgen van de daaropvolgende lockdown de legitieme wens van een aantal stadsbewoners om te beschikken over natuurgebieden dicht bij hun woonplaats, nog versterkt.

20 https://perspective.brussels/sites/default/files/documents/prdd_2018_fr.pdf.

21 <https://www.bruzz.be/stedenbouw/moeten-we-anders-gaan-wonen-2020-05-13>.

22 <https://plus.lesoir.be/343670/article/2020-12-14/bruxelles-la-crise-servi-delectrochoc-pour-la-sauvegarde-des-espaces-verts>.

23 <https://hal.archives-ouvertes.fr/halshs-02177741>.

24 Voir la carte blanche de Nicolas de Sadeleer et de Charles-Hubert Born, « Notre survie dépend de l'intégrité de la nature » dans La Libre du 31 mars 2020.

25 Voir notamment le plaidoyer de David Van Reybrouck (<http://www.sauvonslafrichejosaphat.be/pourquoi/>).

20 https://perspective.brussels/sites/default/files/documents/gpdo_2018_nl.pdf.

21 <https://www.bruzz.be/stedenbouw/moeten-we-anders-gaan-wonen-2020-05-13>.

22 <https://plus.lesoir.be/343670/article/2020-12-14/bruxelles-la-crise-servi-delectrochoc-pour-la-sauvegarde-des-espaces-verts>.

23 <https://hal.archives-ouvertes.fr/halshs-02177741>.

24 Zie de open brief van Nicolas de Sadeleer en Charles-Hubert Born, « Notre survie dépend de l'intégrité de la nature » in La Libre van 31 maart 2020.

25 Zie onder meer het pleidooi van David Van Reybrouck (<http://www.sauvonslafrichejosaphat.be/pourquoi/>).

Dans ce contexte, les auteurs de la présente proposition de résolution considèrent qu'il n'est plus possible d'ignorer les signaux récents qui ont encore été envoyés récemment, parmi lesquels : 14 % d'espaces verts en moins en Région bruxelloise entre 2003 et 2016²⁶ ; un Bruxellois sur cinq n'ayant pas accès à un espace vert à proximité immédiate²⁷ ; une diminution globale de la biodiversité à l'échelle internationale, mise en lumière par un rapport récent de WWF selon lequel 68 % de la faune sauvage aurait disparu entre 1970 et 2016²⁸.

Depuis plusieurs années, de nombreuses associations se sont mobilisées pour défendre la friche Josaphat, parmi lesquelles la plate-forme indépendante d'habitants de quartiers Commons Josaphat²⁹, le collectif Sauvons la friche Josaphat³⁰, créé en 2019 à l'initiative d'un naturaliste bruxellois, l'association Josaph'Aire³¹, plusieurs comités de quartier dont le comité Terdelt³², l'association urbaine BRAL³³, l'association Inter-Environnement³⁴, la Team Léopold III³⁵, l'ARAU³⁶, Natagora³⁷ ou encore le collectif « Bas les PAD »³⁸.

Se montrant constructifs, plusieurs de ces collectifs de citoyens ont proposé des alternatives pour l'aménagement de la friche³⁹.

Les auteurs de la présente proposition de résolution sont conscients de la nécessité de créer du logement abordable et qualitatif en Région bruxelloise afin de répondre à la crise du logement actuel.

En ce sens, l'objectif poursuivi n'est pas de figer l'entière de la zone dans son état actuel, mais bien de trouver un équilibre entre la nécessité de densifier de manière maîtrisée une partie du site et de préserver les richesses de diversité biologique d'une autre partie.

26 https://www.rtb.be/info/regions/detail_entre-2003-et-2016-bruxelles-aurait-perdu-pres-de-14-de-surface-verte?id=10436174.

27 <https://www.lalibre.be/economie/immo/un-bruxellois-sur-cinq-n-a-pas-acces-a-un-espace-vert-pres-de-chez-lui-5ebe8d04d8ad581c54e61984#:~:text=Un%20Bruxellois%20sur%20cinq%20est,comptez%2016%20minutes%20aller%20R etour>.

28 https://www.rtb.be/info/societe/detail_biodiversite-entre-1970-et-2016-68-de-la-faune-sauvage-a-disparu-constat-d-echec-de-l-onu?id=10585034.

29 <https://commonsjosaphat.wordpress.com/commons-josaphat/>.

30 <http://www.sauvonslafrichejosaphat.be/>.

31 <https://fr-fr.facebook.com/josaphaire/>.

32 <https://www.terdelt.be/projet-josaphat-1/>.

33 <https://bral.brussels/fr/artikel/josaphat-la-chance-ne-pas-laisser-passer>.

34 <https://www.ieb.be/+Friche-Josaphat-+>.

35 <https://www.ilovejosaphat.be/>.

36 <https://www.arau.org/>.

37 <https://www.natagora.be/news/planbjosaphat-une-alternative-verte-la-betonisation-de-la-friche-josaphat>.

38 <https://baslespadbrussels-65.websself.net/blog/2020/06/06/le-collectif-bas-les-pad>.

39 <http://www.sauvonslafrichejosaphat.be/projet-alternatifs-planb/>.

In die context zijn de indieners van het voorstel van resolutie van mening dat de recente signalen, die onlangs nog de wereld werden in gestuurd, niet langer genegeerd mogen worden, waaronder : 14 % minder groene ruimten in het Brussels Gewest tussen 2003 en 2016²⁶ ; 1 Brusselaar op 5 die geen toegang heeft tot een groene ruimte in zijn onmiddellijke omgeving²⁷ ; een wereldwijde afname van de biodiversiteit, die onderstreept wordt in een recent rapport van het WWF, volgens hetwelk 68 % van de wilde fauna is verdwenen tussen 1970 en 2016²⁸.

Sinds enkele jaren zijn tal van verenigingen in actie geschoten om het braakland Josaphat te verdedigen, waaronder het onafhankelijk platform van wijkbewoners Josaphat Commons²⁹, het collectief Red de friche Josaphat³⁰, dat in 2019 werd opgericht op initiatief van een Brusselse natuurbeschermer, de vereniging Josaph'Aire³¹ verschillende wijkcomités waaronder het comité Terdelt³², de stadsbeweging BRAL³³, de vereniging Inter-Environnement³⁴, het Team Leopold III³⁵, het ARAU³⁶, Natagora³⁷ of nog het collectief « Bas les PAD »³⁸.

Verscheidene van deze burgergroeperingen hebben zich constructief opgesteld en alternatieven voor de ontwikkeling van het terrein voorgesteld³⁹.

De indieners van dit voorstel van resolutie beseffen dat er in het Brussels Gewest betaalbare en kwaliteitsvolle huisvesting moet worden gecreëerd om een antwoord te bieden op de huidige huisvestingscrisis.

In die zin is het niet de bedoeling het hele gebied in zijn huidige staat te bevriezen, maar een evenwicht te vinden tussen de noodzaak om een deel van het terrein op gecontroleerde wijze te verdichten en de rijkdommen van de biologische diversiteit van een ander deel in stand te houden.

26 https://www.rtb.be/info/regions/detail_entre-2003-et-2016-bruxelles-aurait-perdu-pres-de-14-de-surface-verte?id=10436174.

27 <https://www.lalibre.be/economie/immo/un-bruxellois-sur-cinq-n-a-pas-acces-a-un-espace-vert-pres-de-chez-lui-5ebe8d04d8ad581c54e61984#:~:text=Un%20Bruxellois%20sur%20cinq%20est,comptez%2016%20minutes%20aller%20R etour>.

28 https://www.rtb.be/info/societe/detail_biodiversite-entre-1970-et-2016-68-de-la-faune-sauvage-a-disparu-constat-d-echec-de-l-onu?id=10585034.

29 <https://commonsjosaphat.wordpress.com/commons-josaphat/>.

30 <http://www.sauvonslafrichejosaphat.be/>.

31 <https://fr-fr.facebook.com/josaphaire/>.

32 <https://www.terdelt.be/projet-josaphat-1/>.

33 <https://bral.brussels/nl/artikel/josaphat-tijd-voor-transitiegebruik>.

34 <https://www.ieb.be/+Friche-Josaphat-+>.

35 <https://www.ilovejosaphat.be/>.

36 <https://www.arau.org/>.

37 <https://www.natagora.be/news/planbjosaphat-une-alternative-verte-la-betonisation-de-la-friche-josaphat>.

38 <https://baslespadbrussels-65.websself.net/blog/2020/06/06/le-collectif-bas-les-pad>.

39 <http://www.sauvonslafrichejosaphat.be/projet-alternatifs-planb/>.

L'intention est ainsi de proposer une solution pérenne qui permette de ne pas opposer la préservation des espaces naturels au développement urbain et à la construction de logements.

Dans cette optique, il s'agit d'ajuster le programme de construction tel que prévu par le PAD actuel, en préservant la partie ouest du site, qui présente singulièrement un rôle majeur pour la protection de la biodiversité⁴⁰.

En s'appuyant sur le projet alternatif particulièrement inspirant réalisé à l'initiative des deux architectes de la team Léopold III⁴¹, la présente proposition de résolution entend garantir un statut de protection pérenne pour la partie de la friche Josaphat qui est située à l'ouest de la voie ferrée.

Étant donné les impacts considérables en termes de perte de biodiversité qu'entraînerait une urbanisation, même partielle, de la partie ouest du site, il est jugé opportun de préserver cette portion du site dans son intégralité.

Dans cette optique, il apparaît que le Plan d'aménagement directeur a été conçu comme un instrument de densification et d'urbanisation, visant à créer du logement, des équipements et de nouveaux espaces publics au sein des différents pôles stratégiques de développement identifiés par le Gouvernement⁴².

L'enjeu de sauvegarde écologique et de développement durable des éléments naturels ne se retrouve pas dans les objectifs du PAD, qui ne contient pas non plus de modalités de protection spécifique de la faune ou de la flore, ni de mode de gestion adaptée des milieux naturels.

Étant donné la volonté des auteurs de la présente proposition de résolution d'instituer dans la partie ouest de la friche Josaphat un site protégé qui serait créé soit dans le but d'y laisser les phénomènes naturels évoluer selon leur dynamique propre, soit dans le but qu'une gestion appropriée tende à maintenir ou à rétablir dans un état de conservation favorable les espèces et habitats naturels présents sur le site, le statut de réserve naturelle, telle que défini au chapitre II du titre II de l'ordonnance du 1er mars 2012 relative à la conservation de la nature⁴³, semble singulièrement approprié.

Het is dus de bedoeling een permanente oplossing voor te stellen waarbij het behoud van de natuurgebieden niet tegenover de stadsontwikkeling en de woningbouw wordt gesteld.

Vanuit dit oogpunt komt het erop aan het bouwprogramma zoals dat in het huidige RPA is gepland, aan te passen met behoud van het westelijk deel van het gebied, dat een bijzonder belangrijke rol speelt bij de bescherming van de biodiversiteit⁴⁰.

Dit voorstel van resolutie, dat zich baseert op het bijzonder inspirerende alternatieve project op initiatief van de twee architecten van het Leopold III-team⁴¹, heeft tot doel een permanente beschermingsstatus te garanderen voor het deel van de Josaphat-site dat ten westen van de spoorlijn ligt.

Gezien de aanzienlijke gevolgen in termen van verlies van biodiversiteit die het gevolg zouden zijn van zelfs maar gedeeltelijke verstedelijking van het westelijk deel van de site, is het aangewezen dit deel van de site in zijn geheel te beschermen.

Vanuit dit oogpunt lijkt het Richtplan van Aanleg te zijn opgevat als een instrument voor de verdichting en de verstedelijking, met als doel het creëren van woningen, voorzieningen en nieuwe openbare ruimten binnen de verschillende door de regering geïdentificeerde strategische ontwikkelingspolen⁴².

De kwestie van de ecologische bescherming en de duurzame ontwikkeling van natuurlijke elementen komt niet tot uiting in de doelstellingen van het RPA, dat geen specifieke beschermingsregelingen voor fauna of flora bevat, noch aangepast beheer van de natuurlijke omgevingen.

Gezien de wens van de indieners van dit voorstel van resolutie om in het westelijke deel van de Josaphatsite een beschermd gebied in te richten, dat tot stand zou worden gebracht hetzij om de natuurverschijnselen zich volgens hun eigen dynamiek te laten ontwikkelen, hetzij om via een passend beheer dat erop gericht is de in het gebied aanwezige soorten en natuurlijke habitats in een gunstige staat van instandhouding te behouden of te herstellen, lijkt het statuut van natuurreservaat, zoals omschreven in titel II, hoofdstuk II, van de Ordonnantie van 1 maart 2012 betreffende het natuurbehoud⁴³, bijzonder geschikt.

40 https://www.lavenir.net/cnt/dmf20210129_01549955/plan-b-josaphat-les-idees-des-associations-pour-menager-friche-et-logement.

41 <https://www.ilovejosaphat.be/>.

42 <https://perspective.brussels/fr/projets/poles-strategiques>.

43 https://www.ejustice.just.fgov.be/cgi_loi/change_lg.pl?language=fr&la=F&cn=2012030115&table_name=loi.

40 https://www.lavenir.net/cnt/dmf20210129_01549955/plan-b-josaphat-les-idees-des-associations-pour-menager-friche-et-logement.

41 <https://www.ilovejosaphat.be/>.

42 <https://perspective.brussels/nl/stadsprojecten/strategische-polen>.

43 https://www.ejustice.just.fgov.be/cgi_loi/change_lg.pl?language=nl&la=N&cn=2012030115&table_name=wet.

Cette possibilité semble d'autant plus réalisable que le Gouvernement bruxellois a la chance d'avoir la maîtrise du foncier sur le site, via la Société d'Aménagement Urbain. Cette maîtrise foncière pourrait être opportunément envisagée afin de transformer le site de cette friche désaffectée en un projet durable exemplaire, associant harmonieusement développement urbain d'un côté, protection de la biodiversité urbaine de l'autre.

À cette fin, conformément au prescrit de l'article 29, § 2, de l'ordonnance précitée, la présente proposition de résolution entend demander au Gouvernement bruxellois d'entreprendre les démarches nécessaires auprès de l'administration Bruxelles Environnement en vue de la réalisation d'une étude de faisabilité pour la création d'une réserve naturelle sur la partie ouest de la friche Josaphat.

Gaëtan VAN GOIDSENHOVEN (F)
Alexia BERTRAND (F)
Latifa AÏT BAALA (F)
Geoffroy COOMANS de BRACHÈNE (F)
David LEISTERH (F)

Deze mogelijkheid lijkt des te haalbaarder omdat de Brusselse regering het geluk heeft dat zij via de Maatschappij voor Stedelijke Inrichting (MSI), grondbeheer heeft over de site. Dit grondbeheer zou kunnen worden overwogen om van deze in onbruik geraakte site een voorbeeldig duurzaam project te maken, waarbij stadsontwikkeling enerzijds en de bescherming van de stedelijke biodiversiteit anderzijds harmonieus met elkaar worden verenigd.

Met dit voorstel van resolutie wordt beoogd om, overeenkomstig de bepalingen van artikel 29, § 2 van voornoemde ordonnantie, de Brusselse regering te verzoeken om bij de administratie van Leefmilieu Brussel de nodige stappen te ondernemen voor een haalbaarheidsstudie op het vlak van de aanleg van een natuurreserveaat op het westelijk deel van de Josaphat-site.

PROPOSITION DE RÉSOLUTION

relative à la réalisation d'une étude de faisabilité pour la création d'une réserve naturelle sur la partie ouest de la friche Josaphat

Le Parlement de la Région de Bruxelles-Capitale,

Vu le Code bruxellois de l'aménagement du territoire du 9 avril 2004 ;

Vu l'ordonnance du 1er mars 2012 relative à la conservation de la nature ;

Vu Le Plan Régional de Développement Durable du Gouvernement de la Région de Bruxelles-Capitale ;

Vu le projet de Plan d'aménagement directeur « Josaphat » ;

Vu l'avis de la Commission régionale de développement du 30 avril 2020 sur le projet de Plan d'aménagement directeur « Josaphat » ;

Considérant la localisation de la « friche Josaphat », territoire de plus de 30 hectares situé dans la commune de Schaerbeek, délimité au sud par le boulevard Général Wahis, à l'est par le boulevard Léopold III, au nord par la rue Auguste De Boeck et à l'ouest par l'avenue Charles Gilisquet ;

Considérant la configuration du lieu en tant que friche semi-naturelle enserrée par des talus boisés ;

Considérant que le site est la propriété de la Société d'Aménagement Urbain (SAU), la société de droit public ayant pour objet de réaliser différentes opérations immobilières afin de mettre en œuvre la politique foncière de la Région de Bruxelles-Capitale ;

Considérant la biodiversité exceptionnelle qui s'est développée au fil des années sur ce territoire en friche, attestée par plusieurs naturalistes professionnels ;

Considérant à cet égard la présence de plus de 1.100 espèces animales, dont notamment 108 espèces d'oiseaux, 156 espèces d'hyménoptères, 102 espèces de papillons de nuit ou encore 29 espèces de libellules ;

Considérant que ladite friche est également considérée comme un lieu singulièrement intéressant pour les passages migratoires, dans la mesure où elle constitue un grand site ouvert juste à l'entrée de la ville ;

Considérant les défis que représentent la lutte contre le réchauffement climatique, la sauvegarde de l'environnement naturel et la préservation de la biodiversité ;

VOORSTEL VAN RESOLUTIE

betreffende het uitvoeren van een haalbaarheidsonderzoek voor het aanleggen van een natuurreservaat in het westelijk deel van de Josaphatsite

Het Brussels Hoofdstedelijk Parlement,

Gelet op het Brussels Wetboek van Ruimtelijke Ordening van 9 april 2004 ;

Gelet op de ordonnantie van 1 maart 2012 betreffende het natuurbehoud ;

Gelet op het Gewestelijk Ontwikkelingsplan van de Brusselse Hoofdstedelijke Regering ;

Gelet op het Richtplan van Aanleg « Josaphat » ;

Gelet op het advies van de Gewestelijke Ontwikkelingscommissie van 30 april met betrekking tot het Richtplan van Aanleg « Josaphat ».

Overwegende de locatie van de « Josaphat-site », een gebied van meer dan 30 hectare gelegen in de gemeente Schaerbeek, in het zuiden begrensd door de Generaal Wahislaan - het gedeelte tussen het Meiserplein en de Lambermontlaan, in het oosten door de Leopold III-laan, in het noorden door de Auguste De Boeckstraat en in het westen door de Charles Gilisquetlaan ;

Overwegende de configuratie van de plaats als een door beboste taluds omsloten halfnatuurlijk terrein ;

Overwegende dat de site de eigendom is van de Maatschappij voor Stedelijke Inrichting (MSI), de publiekrechtelijke vennootschap die tot doel heeft via verschillende vastgoedoperaties het grondbeleid van het Brussels Hoofdstedelijk Gewest uit te voeren ;

Overwegende de uitzonderlijke biodiversiteit die zich in de loop der jaren op dit ongebruikt gebied heeft ontwikkeld, zoals door verscheidene professionele natuurkenners werd bevestigd ;

Overwegende in dit verband de aanwezigheid van meer dan 1100 diersoorten, waaronder 108 vogelsoorten, 156 soorten vliesvleugeligen, 102 soorten nachtvlinders en 29 soorten libellen ;

Overwegende dat het braakliggende terrein in kwestie ook wordt beschouwd als een bijzonder interessante plaats voor trekvogels, omdat het een groot open terrein is, juist bij de ingang van de stad ;

Overwegende de uitdagingen in verband met de strijd tegen de opwarming van de aarde, de bescherming van het natuurlijk milieu en het behoud van de biodiversiteit ;

Considérant que dans le contexte actuel, tant au niveau local que global, plusieurs villes dans le monde tentent de repenser la place de la nature en milieu urbain, afin de mieux concilier leur expansion avec la préservation des espaces naturels ;

Considérant que les espaces de nature ordinaire, s'ils ont pendant longtemps été considérés par les gestionnaires des villes comme des réserves foncières urbanisables, présentent désormais un nouvel engouement ;

Considérant les rapports entre santé publique et protection de la biodiversité ;

Considérant que la crise sanitaire actuelle et ses difficiles conséquences relatives au confinement ont exacerbé le désir légitime d'une série d'habitants urbains de disposer d'espaces naturels à proximité de leur lieu de vie ;

Considérant la diminution croissante des espaces verts en Région bruxelloise ;

Considérant que de multiples instances spécialisées ont reconnu que le projet de Plan d'aménagement directeur, tel que prévu actuellement, constituerait une grave menace pour la diversité biologique présente sur la friche, s'il devait être mis en œuvre ;

Considérant que les 497 observations issues de l'enquête publique relative au projet de Plan d'aménagement directeur, qui s'est tenue du 3 octobre au 2 décembre 2019, font pour la plupart état du risque de grave menace à la biodiversité du lieu ;

Considérant les remarques très critiques relatives à la préservation de la biodiversité issues de nombreux réclamants institutionnels, tels que la commune de Schaarbeek ou Bruxelles Environnement, ainsi que de différentes instances consultatives, telles que la Commission royale des Monuments et des Sites ou le Conseil économique et social ;

Considérant l'avis transversal de la Commission régionale de développement, qui stipule que la grande richesse de la biodiversité du site et particulièrement dans les talus qui l'entourent, lui confère un intérêt d'importance régionale pour sa biodiversité ;

Considérant la très importante mobilisation de nombreuses associations de riverains pour protéger la biodiversité du site, parmi lesquelles la plate-forme indépendante d'habitants de quartiers Commons Josaphat, le collectif Sauvons la friche Josaphat, l'association Josaph'Aire, plusieurs comités de quartier dont le comité Terdelt, la team Léopold III, Natagora ou le collectif Bas les PAD ;

Considérant néanmoins la nécessité de créer du logement abordable et qualitatif en Région bruxelloise afin de répondre à la crise du logement actuel ;

Overwegende dat, in de huidige context, zowel plaatselijk als wereldwijd, verschillende steden in de wereld proberen de plaats van de natuur in de stedelijke omgeving opnieuw te bekijken, om de uitbreiding ervan beter te verzoenen met het behoud van natuurgebieden ;

Overwegende dat de gewone natuurgebieden, die lange tijd door stadsbeheerders beschouwd werden als grondreserves die verstedelijkt konden worden, nu opnieuw erg in trek zijn ;

Overwegende de verbanden tussen volksgezondheid en bescherming van de biodiversiteit ;

Overwegende dat de huidige gezondheidscrisis en de moeilijke gevolgen daarvan in verband met de lockdown, de legitieme wens van een aantal stadsbewoners om natuurgebieden dicht bij hun woonplaats te hebben, nog hebben versterkt ;

Overwegende de toenemende vermindering van groene ruimten in het Brussels Gewest ;

Overwegende dat meerdere gespecialiseerde instanties hebben erkend dat het voorgestelde Richtplan van aanleg, zoals het momenteel is gepland, een ernstige bedreiging zou vormen voor de biologische diversiteit die op het braakliggende terrein aanwezig is, als het zou worden uitgevoerd ;

Overwegende dat de 497 opmerkingen uit het openbaar onderzoek naar het ontwerp van Richtplan van aanleg, dat van 3 oktober tot 2 december 2019 werd gehouden, voor het grootste deel betrekking hebben op het risico van ernstige bedreiging van de biodiversiteit van het gebied ;

Overwegende de zeer kritische opmerkingen inzake het behoud van de biodiversiteit vanwege talrijke institutionele eisers, zoals de gemeente Schaarbeek of Leefmilieu Brussel, en van verschillende adviesorganen, zoals de Koninklijke Commissie voor Monumenten en Landschappen of de Economische en Sociale Raad ;

Overwegende het transversale advies van de Gewestelijke Ontwikkelingscommissie, waarin wordt gesteld dat de grote rijkdom aan biodiversiteit op het terrein, en vooral in de omliggende bermen, het terrein van gewestelijk belang maakt wegens zijn biodiversiteit ;

Overwegende de zeer omvangrijke mobilisatie van vele buurtverenigingen voor de bescherming van de biodiversiteit van het terrein, waaronder het onafhankelijke platform van buurtbewoners Commons Josaphat, het collectief Red de friche Josaphat, de vereniging Josaph'Aire, verschillende wijkcomités waaronder het comité Terdelt, het team Léopold III, Natagora of het collectief Bas les PAD ;

Overwegende, niettemin, de noodzaak om betaalbare en kwalitatieve huisvesting te creëren in het Brussels Gewest als antwoord op de huidige huisvestingscrisis ;

Considérant dès lors l'objectif de trouver un équilibre entre la nécessité de densifier de manière maîtrisée une partie du site et de préserver les richesses de diversité biologique d'une autre partie ;

Considérant la volonté de trouver une solution pérenne qui permette de ne pas opposer la préservation des espaces naturels au développement urbain et à la construction de logements ;

Considérant dès lors qu'il s'agit d'ajuster le programme de construction tel que prévu par le PAD actuel, en préservant la partie ouest du site, qui présente singulièrement un rôle majeur pour la protection de la biodiversité ;

Considérant dans cette optique que le Plan d'aménagement directeur a été conçu comme un instrument de densification et d'urbanisation ;

Considérant en revanche que les enjeux de sauvegarde écologique et de développement durable des éléments naturels ne se retrouvent pas dans les objectifs du Plan d'aménagement directeur, qui ne contient pas non plus de modalités de protection spécifique de la faune ou de la flore, ni de mode de gestion adaptée des milieux naturels ;

Considérant que le statut de « réserve naturelle » apparaît au contraire singulièrement approprié au regard des possibilités qu'il recèle pour laisser les phénomènes naturels évoluer selon leur dynamique propre ou pour maintenir dans un état de conservation favorable les espèces et habitats naturels présents sur la friche Josaphat ;

Considérant que cette possibilité est d'autant plus réalisable que le Gouvernement bruxellois détient la maîtrise foncière sur le site, via la Société d'Aménagement Urbain ;

Considérant enfin le rôle de l'administration de Bruxelles Environnement dans l'élaboration d'un projet d'arrêté de désignation et d'un projet de plan de gestion pour chaque site susceptible d'être désigné comme réserve naturelle régionale ;

Demande au Gouvernement de la Région de Bruxelles-Capitale :

- d'entreprendre les démarches nécessaires auprès de l'administration de Bruxelles Environnement, conformément au prescrit de l'article 29, § 2, alinéa 1er, de l'ordonnance du 1er mars 2012 relative à la conservation de la nature, en vue de la réalisation d'une étude de faisabilité pour la création d'une réserve naturelle régionale sur la partie ouest de la friche Josaphat ;

Overwegende, bijgevolg, het streven naar een evenwicht tussen de noodzaak van een gecontroleerde verdichting van een deel van het terrein en het behoud van de rijkdom van de biologische diversiteit van een ander deel ;

Overwegende de wens om een duurzame oplossing te vinden waarbij het behoud van natuurgebieden niet tegenover stadsontwikkeling en woningbouw wordt gesteld ;

Overwegende, bijgevolg, dat het bouwprogramma zoals gepland in het huidige RPA moet worden aangepast, waarbij het westelijke deel van het terrein, dat een bijzonder belangrijke rol speelt bij de bescherming van de biodiversiteit, behouden blijft ;

Overwegende vanuit dat oogpunt dat het Richtplan van aanleg werd ontworpen als een instrument voor verdichting en verstedelijking ;

Overwegende, daarentegen, dat de uitdagingen van ecologische bescherming en duurzame ontwikkeling van de natuurlijke elementen niet terug te vinden zijn in de doelstellingen van het Richtplan van aanleg, dat ook geen nadere regels voor specifieke bescherming van de fauna of flora bevat, noch aangepaste beheersmethoden voor de natuurlijke milieus ;

Overwegende dat het statuut van « natuureservaat » daarentegen bijzonder geschikt lijkt, gezien de mogelijkheden die het biedt om de natuurverschijnselen volgens hun eigen dynamiek te laten evolueren of om de op de braakliggende Josaphat-site aanwezige soorten en natuurlijke habitats in een gunstige staat van instandhouding te houden ;

Overwegende dat deze mogelijkheid des te haalbaarder is omdat de Brusselse regering via de Maatschappij voor Stedelijke Inrichting zeggenschap heeft over de gronden op de site ;

Overwegende ten slotte de rol van Leefmilieu Brussel bij de uitwerking van een ontwerp van aanwijzingsbesluit en een ontwerp van beheersplan voor elk terrein dat kan worden aangewezen als gewestelijk natuureservaat ;

Verzoekt de Brusselse Hoofdstedelijk Regering:

- de nodige stappen te ondernemen bij Leefmilieu Brussel, overeenkomstig de bepalingen van artikel 29, § 2, eerste lid van de ordonnantie van 1 maart 2012 betreffende het natuurbehoud, met het oog op de uitvoering van een haalbaarheidsstudie voor de oprichting van een gewestelijk natuureservaat op het westelijk deel van de braakliggende Josaphat-site ;

- en fonction des résultats de cette étude de faisabilité, d'envisager effectivement la désignation dudit territoire en tant que réserve naturelle régionale, conformément au prescrit de l'article 29, § 3, de la même ordonnance ;
- le cas échéant, d'adopter le plan de gestion tel que visé dans la même ordonnance.

Gaëtan VAN GOIDSENHOVEN (F)
Alexia BERTRAND (F)
Latifa AÏT BAALA (F)
Geoffroy COOMANS de BRACHÈNE (F)
David LEISTERH (F)

- afhankelijk van de resultaten van die haalbaarheidsstudie, daadwerkelijk de aanwijzing van het genoemde gebied als gewestelijk natuurreservaat te overwegen, overeenkomstig de bepalingen van artikel 29, § 3 van dezelfde ordonnantie ;
- in voorkomend geval, het beheersplan als bedoeld in dezelfde ordonnantie goed te keuren.